

ชื่อวิทยานิพนธ์ : ปรัชญาการศึกษาของเพลโตในทัศนะของพุทธปรัชญา

ผู้วิจัย : นางสาวรุ่งนิภา พัฒนพฤษชาติ

ปริญญา : พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ปรัชญา)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

: พระมหาพรชัย สิริวิโร, ดร.

ป.ธ.๗, พธ.บ., อ.ม., M.Phil. (Philosophy) University of Delhi, India,

Ph.D. (Philosophy), University of Pune, India

: ดร.วีรชาติ นิ่มอนงค์

ป.ธ.๖, พธ.บ., กศ.บ., M.A., M.Phil. (Philosophy), Ph.D.

(Philosophy), Madras University, India

วันสำเร็จการศึกษา : ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง ปรัชญาการศึกษาของเพลโตในทัศนะของพุทธปรัชญามีวัตถุประสงค์ (๑) เพื่อศึกษาปรัชญาการศึกษาของเพลโต (๒) เพื่อศึกษาปรัชญาการศึกษาของพุทธปรัชญา และ (๓) เพื่อวิเคราะห์ปรัชญาการศึกษาของเพลโตในทัศนะของพุทธปรัชญา การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ

ในการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อที่ ๑ พบว่า เพลโตถือว่า ปรัชญาการศึกษาตั้งอยู่บนฐานคิดสำคัญคือเรื่องโลกแห่งแบบ มนุษย์เข้าใจโลกแห่งแบบได้ด้วยวิธีการคิดหาเหตุผล จุดมุ่งหมายการศึกษาคือการพัฒนากายและวิญญาณแห่งเหตุผลเพื่อให้มนุษย์เข้าใจโลกแห่งแบบ ในการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อที่ ๒ พบว่า ปรัชญาการศึกษาของพุทธปรัชญาตั้งอยู่บนฐานความเข้าใจเรื่องธรรมชาติของมนุษย์ มนุษย์ต้องเข้าใจธรรมชาติของตนเอง เพื่อให้การกระทำทางกาย วาจา ใจ ดำเนินไปสู่จุดหมายการศึกษาเพื่อพัฒนาตนเองและสังคม ในการศึกษาวัตถุประสงค์ข้อที่ ๓ พบว่า พุทธปรัชญาเสนอว่า จุดอ่อนที่ปรากฏในปรัชญาการศึกษาของเพลโตคือ การไม่ยอมรับความรู้ที่ได้จากประสาทสัมผัส เพราะว่าให้ความรู้ที่ไม่แน่นอน ส่วนจุดแข็งของเพลโตพุทธปรัชญามองว่าเป็นการพัฒนามนุษย์ทั้งกายและวิญญาณ

จากการวิเคราะห์ ปรัชญาการศึกษาของเพลโตในทัศนะของพุทธปรัชญา ผู้วิจัยเห็นด้วยกับพุทธปรัชญาในเรื่องการใช้ความรู้ทางผัสสะเป็นฐานเพื่อพัฒนาผู้เรียน เพราะเป็นการสอนเพื่อให้เข้าใจและใช้ได้อย่างถูกต้อง และสนับสนุนปรัชญาการศึกษาของเพลโต ในประเด็นที่ส่งเสริมให้

การศึกษาเป็นไปเพื่อพัฒนามนุษย์ทั้งทางด้านกายและวิญญาณ เพราะการพัฒนาเพียงกายไม่ส่งผลให้
การกระทำของมนุษย์ดำรงอยู่ในวิถีที่ถูกต้อง นอกจากนี้ ผู้วิจัยไม่เห็นด้วยกับเพลโตในประเด็นที่ลดค่า
ความสำคัญของความรู้ที่ได้จากประสาทสัมผัส เพราะประสาทสัมผัสคือหนึ่งในช่องทางการศึกษา
เรียนรู้เพื่อพัฒนาตนของมนุษย์ ถ้าพัฒนาได้อย่างถูกต้องมนุษย์จะเป็นผู้ประเสริฐในหมู่ของคนที่ไม่
ได้ฝึกฝน